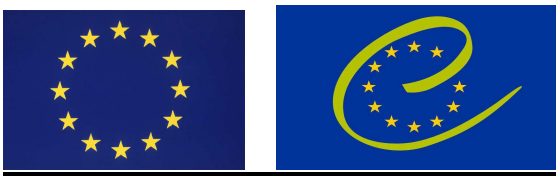
Biuletyn Europejski nr 4 (5)/2014*

SPIS TREŚCI

Informacje s. 2

Nowe akty prawne UE s. 4

Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE

- Stosowanie prawa UE s. 4
- Podatki s. 5
- Prawo celne s. 12
- Cudzoziemcy s. 13
- Ochrona danych osobowych s. 13
- Obywatelstwo Unii s. 15
- Polityka społeczna s. 15
- Rolnictwo s. 17
- Swoboda przepływu osób s. 18
- Zabezpieczenie społeczne s. 18
- Transport drogowy s. 19
- Własność intelektualna s. 20

Orzecznictwo ETPCz s. 21

Nowe pytania prejudycjalne sądów administracyjnych s. 23

* Biuletyn opracowywany przez Wydział VII Prawa Europejskiego w Biurze Orzecznictwa NSA stanowi wybór aktów prawnych Unii Europejskiej i orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz aktów prawnych Rady Europy i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, mogących mieć znaczenie dla orzecznictwa sądów administracyjnych.

Informacje

- 6 lutego 2014 r. Trybunał Sprawiedliwości UE wydał postanowienie w sprawie C-3/13 Maciej Jagiełło przeciwko Dyrektorowi Izby Skarbowej w Łodzi. Postanowienie zapadło na skutek pytania prejudycjalnego WSA w Łodzi, skierowanego postanowieniem z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie o sygn. akt I SA/Łd 1140/12 (zob. szerzej s. 5 biuletynu w części dotyczącej orzecznictwa TSUE).

- 13 marca 2014 r. Trybunał Sprawiedliwości UE opublikował dane statystyczne za rok 2013. W 2013 r. TSUE zakończył 701 spraw, co oznacza wzrost w stosunku do roku 2012. Wpłynęło 699 nowych spraw, co stanowi wzrost o ok. 10% w stosunku do 2012 r. i największą liczbę spraw wniesionych w jednym roku od czasu powstania TSUE. Sądy państw członkowskich UE skierowały w 2013 r. 450 pytań prejudycjalnych. Czas rozpatrywania spraw prejudycjalnych wynosił 16,3 miesiąca. Średni czas rozpatrywania skarg bezpośrednich i odwołań wynosił odpowiednio 24,3 miesiąca i 16,6 miesiąca. Przewidziany w nowym Regulaminie postępowania prze TSUE pilny tryb prejudycjalny zastosowano w dwóch sprawach, które zostały zakończone w terminie wynoszącym średnio 2,2 miesiąca.

- 13 marca Trybunał Sprawiedliwości UE wydał wyrok w sprawie C-38/13 *Małgorzata Nierodzik przeciwko Samodzielny Publiczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej im. dr Stanisława Deresza w Choroszczy*, zainicjowanej pytaniem prejudycjalnym Sądu Rejonowego w Białymstoku (zob. szerzej s. 12 biuletynu w części dotyczącej orzecznictwa TSUE).

- 13 marca 2014 r. Prezes Trybunału Sprawiedliwości UE wydał postanowienie o wykreśleniu z rejestru TSUE sprawy C-633/13 *Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji przeciwko Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej, przy udziale P4 sp. z o.o. i Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji*, zainicjowanej pytaniem prejudycjalnym Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013 r., na skutek cofnięcia przez SN postanowieniem z dnia 25 lutego 2014 r. wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

- 20 marca 2014 r. Trybunał Sprawiedliwości UE wydał wyrok w sprawie C-639/11 *Komisja Europejska przeciwko Polsce*, w którym stwierdził uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego (zob. szerzej s. 19 biuletynu w części dotyczącej orzecznictwa TSUE).

- 20 marca 2014 r. Trybunał Sprawiedliwości UE wydał postanowienie w sprawie C-72/13 Gmina Wrocław przeciwko Ministrowi Finansów. Postanowienie zapadło na skutek pytania prejudycjalnego NSA, skierowanego postanowieniem z dnia 17 sierpnia 2012 r. w sprawie o sygn. akt I FSK 1612/11 (zob. szerzej s. 11 biuletynu w części dotyczącej orzecznictwa TSUE).

- 24 marca 2014 r. podpisano porozumienie ws. tłumaczenia wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Na mocy Porozumienia wdrożony zostanie mechanizm współpracy między Ministerstwem Spraw Zagranicznych, Ministerstwem Sprawiedliwości, Trybunałem Konstytucyjnym i Naczelnego Sądu Administracyjnego, który będzie koordynowany przez MSZ. W jej ramach partnerzy będą dokonywać wspólnej selekcji najważniejszych wyroków ETPCz wydanych wobec innych państw, które następnie będą tłumaczone na język polski. Wyroki te będą zamieszczane w bazach orzecznictwa TK i NSA, a także w bazie tłumaczeń wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka prowadzonej przez Ministerstwo Sprawiedliwości (http://bip.ms.gov.pl/pl/prawa-czlowieka/europejski-trybunal-praw-czlowieka/orzecznictwo-europejskiego-trybunalu-praw-czlowieka/) oraz w bazie orzecznictwa HUDOC prowadzonej przez

Europejski Trybunał Praw Człowieka. Porozumienie potwierdza zaangażowanie administracji rządowej, TK i NSA na rzecz upowszechniania w Polsce, w tym wśród polskich sędziów, wiedzy na temat orzeczeń Trybunału w Strasburgu.

- Według stanu na dzień 25 marca 2014 r. przyjęty 2 października 2013 r. Protokół Nr 16 do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, przewidujący możliwość występowania przez „najwyższe sądy i trybunały" do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka o wydanie opinii doradczych „w ważnych sprawach dotyczących interpretacji lub stosowania praw i wolności określonych w Konwencji i jej protokołach" podpisało 10 państw członkowskich Rady Europy: Armenia, Estonia, Finlandia, Francja, Królestwo Niderlandów, San Marino, Słowacja, Słowenia oraz Włochy. Protokół wejdzie w życie w przypadku ratyfikacji przez 10 państw. Żadne z wymienionych państw nie dokonało jeszcze ratyfikacji.

- 26 marca 2014 r. Rada Służby Cywilnej po zapoznaniu się z zaprezentowaną przez MSZ problematyką orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawach polskich, przyjęła Uchwałę w sprawie wsparcia działań zmierzających do zwiększenia poziomu znajomości przez członków korpusu służby cywilnej standardów Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz orzecznictwa ETPCz. Inicjatywę w tej sprawie skierowała Pełnomocnik MSZ do spraw postępowań przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka, w którego opinii w świetle dotychczasowego orzecznictwa ETPCz w sprawach polskich, istnieje potrzeba zwiększenia działań szkoleniowych wśród pracowników administracji państwowej w Polsce. Wiedza w tym zakresie może przyczyniać do stanowienia prawa zgodnego z Konwencją oraz do szybszego wykonywania wyroków ETPCz przez Polskę.

- 8 kwietnia 2014 r. TSUE stwierdził nieważność dyrektywy 2006/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie zatrzymywania generowanych lub przetwarzanych danych w związku ze świadczeniem ogólnie dostępnych usług łączności elektronicznej lub udostępnianiem publicznych sieci łączności oraz zmieniająca dyrektywę 2002/58/WE (Dz. Urz. UE L 105 z dnia 13 kwietnia 2006 r., s. 54). Uznanie nieważności dyrektywy staje się skuteczne z dniem jej wejścia w życie, wobec nieograniczenia skutków wyroku przez Trybunał. (zob. szerzej s. 10 biuletynu w części dotyczącej orzecznictwa TSUE).

- 9 kwietnia 2014 r. Polska podpisała Protokół nr 15 zmieniający Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, który wprowadza zmiany dotyczące toku postępowania przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka. Protokół odpowiada na potrzeby przyspieszenia i usprawnienia procedowania ETPCz, wzmocnienia jego roli i wpisuje się w długofalowy proces reformy. Skróceniu do czterech miesięcy ulegnie sześciomiesięczny termin na wniesienie skargi indywidualnej do ETPCz. Wprowadzona zostanie zmiana do jednej z przesłanek niedopuszczalności skarg dotyczących tzw. spraw małej wagi. Protokół zmierza również do wzmocnienia spójności orzecznictwa ETPcz w najważniejszych sprawach poprzez zniesienie możliwości sprzeciwienia się przez strony decyzji Izby Trybunału o zrzeczeniu się jurysdykcji na rzecz Wielkiej Izby oraz wprowadza także zmianę wieku kandydatów na sędziów Trybunału, z osiągnięciem którego upływa ich kadencja. Jedną z istotniejszych zmian jest dodanie do preambuły Konwencji ustępu, w którym zawarte zostanie odniesienie do zasady subsydiarności mechanizmu ochrony stworzonego przez Konwencję oraz do doktryny marginesu uznania państwa oraz obowiązku państwa do urzeczywistnienia praw i wolności zawartych w Konwencji. Polska jest 30 krajem, który podpisał Protokół. Dotychczas ratyfikowało go 6 państw.

Nowe akty prawne UE

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 199/2014 z dnia 28 lutego 2014 r. dotyczące klasyfikacji niektórych towarów według Nomenklatury scalonej (Dz. Urz. UE L 62 z dnia 4 marca 2014 r., s. 6-7). Rozporządzenie weszło w życie dnia 24 marca 2014 r.

- Dyrektywa Komisji 2014/38/UE z dnia 10 marca 2014 r. zmieniająca załącznik III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/57/WE, jeżeli chodzi o poziom hałasu (Dz. Urz. UE L 70 z dnia 11 marca 2014 r., s. 20-21). Dyrektywa weszła w życie 31 marca 2014 r.; termin implementacji upływa dnia 1 stycznia 2015 r.

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Dz. Urz. UE L 72 z dnia 12 marca 2014 r., s. 1-41). Rozporządzenie weszło w życie z dniem 11 marca 2014 r., przy czym znajduje ono zastosowanie od 1 stycznia 2014 r.

- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 245/2014 z dnia 13 marca 2014 r. zmieniające rozporządzenie Komisji (UE) nr 1178/2011 z dnia 3 listopada 2011 r. ustanawiające wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do załóg w lotnictwie cywilnym (Dz. Urz. UE L 74 z dnia 14 marca 2014 r., s. 33-57). Rozporządzenie weszło w życie dnia 3 kwietnia 2014 r.

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 248/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 260/2012 w odniesieniu do przejścia na ogólnounijne polecenia przelewu i polecenia zapłaty (Dz. Urz. UE L 84 z dnia 20 marca 2014 r., s. 1-3). Rozporządzenie weszło w życie dnia 21 marca 2014 r., z mocą wsteczną od dnia 31 stycznia 2014 r.

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 283/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących sieci transeuropejskich w dziedzinie infrastruktury telekomunikacyjnej, uchylające decyzję nr 1336/97/WE (Dz. Urz. UE L 86 z dnia 21 marca 2014 r., s. 14-26). Rozporządzenie weszło w życie 22 marca 2014 r., przy czym znajduje ono zastosowanie od dnia 1 stycznia 2014 r.

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości UE

[W przypadku wyroków TSUE publikowane fragmenty stanowią wybrane cytaty lub tezy.]

Stosowanie Prawa Unii Europejskiej

Wyrok Trybunału z dnia 6 marca 2014 r. w sprawie C-206/13 Cruciano Siragusa przeciwko Regione Sicilia - Soprintendenza Beni Culturali e Ambientali di Palermo

Odesłanie prejudycjalne – Karta praw podstawowych Unii Europejskiej – Ogólne zasady prawa Unii – Stosowanie prawa Unii – Zakres stosowania prawa Unii – Wystarczające powiązanie – Brak – Brak właściwości Trybunału

*) Artykuł 51 Karty przewiduje, że jej postanowienia mają zastosowanie do państw członkowskich wyłącznie w zakresie, w jakim

stosują one prawo Unii. Artykuł 6 ust. 1 TUE, podobnie jak art. 51 ust. 2 Karty, wyjaśnia, że postanowienia Karty w żaden sposób nie rozszerzają kompetencji Unii określonych w traktatach. Trybunał dokonuje zatem, w świetle Karty, wykładni prawa Unii w granicach przyznanych jej kompetencji (wyrok z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie C-256/11 Dereci i in., pkt 71 i przytoczone tam orzecznictwo).

*) Aby określić, czy uregulowanie krajowe mieści się w granicach stosowania prawa Unii w rozumieniu art. 51 Karty, należy między innymi zbadać, czy omawiane uregulowanie krajowe ma na celu wykonanie przepisu prawa Unii, jaki jest charakter tego uregulowania oraz to, czy zmierza ono ku realizacji celów innych niż te objęte prawem Unii, nawet jeżeli może ono w sposób pośredni wpływać na to ostatnie, a także to, czy istnieją przepisy prawa Unii regulujące daną dziedzinę w sposób szczególny lub mogące mieć dla niej znaczenie (zob. wyroki: z dnia 18 grudnia 1997 r. w sprawie C-309/96 Annibaldi, Rec. s. I-7493, pkt 21-23; z dnia 8 listopada 2012 r. w sprawie C-40/11 Ilida, pkt 79; z dnia 8 maja 2013 r. w sprawie C-87/13 Ymeraga i in., pkt 41).

*) W szczególności Trybunał stwierdził brak zastosowania praw podstawowych Unii do uregulowań krajowych ze względu na okoliczność, że przepisy Unii w danej dziedzinie nie nakładały żadnych zobowiązań na państwa członkowskie w odniesieniu do sytuacji, której dotyczyło postępowanie główne (zob. wyrok z dnia 13 czerwca 1996 r. w sprawie C-144/95 Maurin, Rec. s. I-2909, pkt 11 i 12).

Podatki

Postanowienie TSUE z dnia 6 lutego 2014 r. w sprawie C-33/13 Marcin Jagiełło przeciwko Dyrektorowi Izby Skarbowej w Łodzi

Odesłanie prejudycjalne – Artykuł 99 regulaminu postępowania przed Trybunałem – Przepisy podatkowe – Podatek VAT – Szósta dyrektywa – Prawo do odliczenia – Odmowa – Faktura wystawiona przez spółkę działającą jako firmant

***)** Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem prawo podatników do odliczenia od podatku VAT, który są zobowiązani zapłacić, podatku VAT należnego lub zapłaconego z tytułu towarów i usług otrzymanych przez nich stanowi podstawową zasadę wspólnego systemu podatku VAT ustanowionego przez prawodawcę Unii (zob. w szczególności wyroki: z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawach połączonych C-80/11 i C-142/11 Mahagében i Dávid, pkt 37 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 6 września 2012 r. w sprawie C-324/11 Tóth, pkt 23; a także z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie C-285/11 Bonik, pkt 25).

*) System odliczeń ma na celu całkowite uwolnienie przedsiębiorcy od ciężaru podatku VAT należnego bądź zapłaconego w ramach całej prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Wspólny system podatku VAT zapewnia zatem całkowitą neutralność działalności gospodarczej w zakresie obciążeń podatkowych, bez względu na cel czy rezultaty tej działalności, pod warunkiem że co do zasady podlega ona sama opodatkowaniu podatkiem VAT (zob. w szczególności ww. wyroki: w sprawach połączonych Mahagében i Dávid, pkt 39; w sprawie Tóth, pkt 25; w sprawie Bonik, pkt 27 i przytoczone tam orzecznictwo; a także postanowienie z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie C-563/11 Forvards V, pkt 27).

*) Kwestia, czy podatek VAT należny od wcześniejszych lub późniejszych transakcji sprzedaży dotyczących danych towarów został wpłacony do budżetu państwa, nie ma wpływu na prawo podatnika do odliczenia podatku naliczonego. Podatek VAT stosuje się bowiem do każdej czynności produkcji lub sprzedaży, z odliczeniem podatku dotyczącego kosztów poszczególnych elementów ceny (zob. w szczególności ww. wyroki: w sprawach połączonych Mahagében i Dávid, pkt 40; a także w sprawie Bonik, pkt 28 i przytoczone tam orzecznictwo).

*) Z treści art. 17 ust. 2 lit. a) szóstej dyrektywy wynika, że w celu skorzystania z prawa do odliczenia, po pierwsze, zainteresowany ma być podatnikiem w rozumieniu tej dyrektywy, oraz po drugie, towary i usługi, które mają być podstawą tego prawa, powinny być wykorzystywane przez podatnika na dalszym etapie obrotu na potrzeby jego własnych opodatkowanych transakcji, a owe

towary i usługi powinny być dostarczone przez innego podatnika znajdującego się na wcześniejszym etapie obrotu (zob. wyrok z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie C-63/04 Centralan Property, Zb.Orz. s. I-11087, pkt 52; ww. wyroki: w sprawie Tóth, pkt 26; w sprawie Bonik, pkt 29; a także ww. postanowienie w sprawie Forvards V, pkt 29).

*) Okoliczność, że towar nie został otrzymany bezpośrednio z rąk wystawcy faktury, nie musi bowiem stanowić przestępczego zatajenia faktycznego dostawcy, lecz może mieć inne przyczyny, takie jak w szczególności istnienie dwóch kolejnych sprzedaży dotyczących tych samych towarów, które na zamówienie są transportowane bezpośrednio od pierwszego sprzedawcy do drugiego nabywcy, w ten sposób, że mają miejsce dwie kolejne dostawy w rozumieniu art. 5 ust. 1 szóstej dyrektywy, lecz jeden faktyczny transport (zob. ww. postanowienie w sprawie Forvards V, pkt 34). Ponadto nie jest konieczne, aby pierwszy nabywca stał się właścicielem danych towarów w chwili owego transportu, ponieważ istnienie dostawy w rozumieniu tego przepisu nie jest uzależnione od przeniesienia prawnej własności towaru (zob. podobnie w szczególności wyroki: z dnia 8 lutego 1990 r. w sprawie C-320/88 Shipping and Forwarding Enterprise Safe, Rec. s. I-285, pkt 9; a także z dnia 18 lipca 2013 r. w sprawie C-78/12 Evita-K, pkt 33).

*) W razie uznania przez organy podatkowe w związku z przestępstwem lub nieprawidłowościami popełnionymi przez wystawcę faktury, że transakcja zafakturowana i powoływana jako podstawa prawa do odliczenia nie została rzeczywiście zrealizowana, odmowa prawa do odliczenia wymaga wykazania przez te organy na podstawie obiektywnych przesłanek – bez wymagania od odbiorcy faktury podejmowania czynności sprawdzających, które nie są jego zadaniem – iż odbiorca ten wiedział lub powinien był wiedzieć, że wskazana transakcja wiąże się z przestępstwem w dziedzinie podatku VAT, co ustalić powinien sąd odsyłający (zob. ww. wyroki: w sprawie Bonik, pkt 45; w sprawie ŁWK – 56, pkt 64; a także ww. postanowienie w sprawie Forvards V, pkt 35).

*) Zwalczanie przestępczości podatkowej, uchylania się od opodatkowania oraz ewentualnych nadużyć jest celem uznanym i wspieranym przez szóstą dyrektywę, a podmioty prawa nie mogą powoływać się na przepisy prawa Unii w celu popełnienia przestępstwa lub nadużycia swoich uprawnień (zob. w szczególności wyrok z dnia 21 lutego 2006 r. w sprawie C-255/02 Halifax i in., Zb.Orz. s. I-1609, pkt 68, 71; ww. wyroki: w sprawie Bonik, pkt 35, 36; w sprawie ŁWK – 56, pkt 58; a także ww. postanowienie w sprawie Forvards V, pkt 36).

*) Krajowe organy administracyjne i sądowe powinny odmówić prawa do odliczenia, jeżeli zostanie udowodnione na podstawie obiektywnych przesłanek, że skorzystanie z tego prawa wiązałoby się z przestępstwem lub nadużyciem (zob. ww. wyroki: w sprawach połączonych Mahagében i Dávid, pkt 42; w sprawie Bonik, pkt 37; w sprawie ŁWK – 56, pkt 59; a także ww. postanowienie w sprawie Forvards V, pkt 37).

*) Niezgodne z zasadami funkcjonowania prawa do odliczenia przewidzianymi w szóstej dyrektywie jest sankcjonowanie odmową możliwości skorzystania z tego prawa podatnika, który nie wiedział i nie mógł wiedzieć, że w ramach danej transakcji dostawca dopuścił się przestępstwa lub że inna transakcja w łańcuchu dostaw, dokonana przed transakcją przeprowadzoną przez owego podatnika lub po niej, miała miejsce z naruszeniem przepisów o podatku VAT (zob. podobnie w szczególności wyroki: z dnia 12 stycznia 2006 r. w sprawach połączonych C-354/03, C-355/03 i C-484/03 Optigen i in., Zb.Orz. s. I-483, pkt 52, 55; z dnia 6 lipca 2006 r. w sprawach połączonych C-439/04 i C-440/04 Kittel i Recolta Recycling, Zb.Orz. s. I-6161, pkt 45, 46, 60; ww. wyrok w sprawie ŁWK – 56, pkt 60; a także ww. postanowienie w sprawie Forvards V, pkt 38).

*) Organy podatkowe nie mogą w sposób generalny wymagać, by podatnik zamierzający skorzystać z prawa do odliczenia podatku VAT badał, czy wystawca faktury za towary lub usługi, których odliczenie ma dotyczyć, dysponuje towarami będącymi przedmiotem transakcji i jest w stanie je dostarczyć oraz czy wywiązuje się z obowiązku złożenia deklaracji i zapłaty podatku VAT, w celu upewnienia się, że podmioty działające na wcześniejszych etapach obrotu nie dopuszczają się nieprawidłowości lub przestępstwa, albo żeby podatnik ten posiadał potwierdzające to dokumenty (zob. ww. wyroki: w sprawach połączonych Mahagében i Dávid, pkt 61; w sprawie ŁWK – 56, pkt 61; a także ww. postanowienie w sprawie Forvards V, pkt 41).

*) Szóstą dyrektywę Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku, zmienioną dyrektywą Rady 2001/115/WE z dnia 20 grudnia 2001 r., należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się ona temu, aby podatnikowi odmówiono prawa do odliczenia podatku od wartości dodanej należnego lub zapłaconego z tytułu towarów otrzymanych przez niego, na tej podstawie, iż biorąc pod uwagę przestępstwa lub nieprawidłowości, jakich dopuścił się wystawca faktury dotyczącej tej dostawy, uznaje się, że nie została ona rzeczywiście dokonana przez rzeczonego wystawcę, chyba że zostanie wykazane na podstawie obiektywnych przesłanek – bez wymagania od podatnika podejmowania czynności sprawdzających, które nie są jego zadaniem – iż podatnik ten wiedział lub powinien był wiedzieć, że wskazana dostawa wiąże się z przestępstwem w dziedzinie podatku od wartości dodanej, co ustalić powinien sąd odsyłający.

Wyrok Trybunału z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawach połączonych C-454/12 i C-455/12 Pro Med Logistik GmbH przeciwko Finanzamt Dresden-Süd i Eckard Pongratz (C-455/12) przeciwko Finanzamt Würzburg mit Außenstelle Ochsenfurt.

Odesłanie prejudycjalne – Podatek VAT – Szósta dyrektywa VAT – Artykuł 12 ust. 3 – Kategoria 5 w załączniku H – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 98 ust. 1 i 2 – Punkt 5 załącznika III – Zasada neutralności – Przewóz osób i ich bagażu – Przepisy państwa członkowskiego przewidujące w odniesieniu do przewozu taksówką inną stawkę podatku VAT niż w odniesieniu do przewozu wynajmowanym samochodem z kierowcą

*) Artykuł 12 ust. 3 lit. a) akapit trzeci szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku, zmienionej dyrektywą Rady 2001/4/WE z dnia 19 stycznia 2001 r. w związku z kategorią 5 w załączniku H do tej dyrektywy i art. 98 ust. 1 i 2 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w związku z pkt 5 załącznika III do tej dyrektywy, z uwzględnieniem zasady neutralności podatkowej, należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie temu, aby dwa rodzaje usług przewozu osób i ich bagażu w komunikacji lokalnej, czyli po pierwsze, taksówką, a po drugie, wynajmowanym samochodem z kierowcą, podlegały różnym stawkom podatku VAT, obniżonej i podstawowej, o ile, po pierwsze, ze względu na odmienne wymogi prawne, jakim podlegają obydwa rodzaje przewozu, przewóz osób taksówką stanowi określony i swoisty aspekt kategorii usług przewozu osób i ich bagażu, o którym mowa we wspomnianej kategorii i pkt 5 ww. załączników do tych dyrektyw, a po drugie, różnice te mają decydujący wpływ na podejmowaną przez przeciętnego konsumenta decyzję o skorzystaniu z jednego lub drugiego z tych dwóch rodzajów przewozu. Do sądu krajowego należy ustalenie, czy przesłanki te zostały spełnione w sprawach w postępowaniach głównych.

*) Artykuł 12 ust. 3 lit. a) akapit trzeci szóstej dyrektywy 77/388, zmienionej dyrektywą 2001/4, w związku z kategorią 5 w załączniku H do tej dyrektywy i art. 98 ust. 1 i 2 dyrektywy 2006/112 w związku z pkt 5 załącznika III do tej dyrektywy, z uwzględnieniem zasady neutralności podatkowej, należy natomiast interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie temu, aby dwa rodzaje usług przewozu osób i ich bagażu w komunikacji lokalnej, czyli po pierwsze, taksówką, a po drugie, wynajmowanym samochodem z kierowcą, podlegały różnym stawkom podatku od wartości dodanej, w przypadku gdy na mocy szczególnego porozumienia, które ma zastosowanie bez rozróżnienia do przedsiębiorstw taksówkarskich i przedsiębiorstw wynajmujących samochody z kierowcą, będących stronami wspomnianego porozumienia, przewóz osób taksówką nie stanowi określonego i swoistego aspektu kategorii usług przewozu osób i ich bagażu i – gdy jest wykonywany w ramach wspomnianego porozumienia – należy go uznać za podobny z punku widzenia przeciętnego konsumenta do przewozu osób wynajmowanym samochodem z kierowcą w komunikacji lokalnej. Do sądu krajowego należy ustalenie, czy przesłanki te zostały spełnione.

Wyrok Trybunału z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie C-82/12 Transportes Jordi Besora SL przeciwko Generalitat de Catalunya

Podatki pośrednie – Podatki akcyzowe – Dyrektywa 92/12/EWG – Artykuł 3 ust. 2 – Oleje mineralne – Podatek od sprzedaży detalicznej – Pojęcie szczególnego celu – Przekazanie kompetencji wspólnotom autonomicznym – Finansowanie – Uprzednie przypisanie – Wydatki na opiekę zdrowotną i środowisko

*) Artykuł 3 ust. 2 dyrektywy Rady 92/12/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. w sprawie ogólnych warunków dotyczących wyrobów objętych podatkiem akcyzowym, ich przechowywania, przepływu oraz kontrolowania należy intepretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie przepisom krajowym ustanawiającym podatek od sprzedaży detalicznej olejów mineralnych taki jak podatek od sprzedaży niektórych olejów mineralnych (Impuesto sobre las Ventas Minoristas de Determinados Hidrocarburos) rozpatrywany w postępowaniu głównym, ponieważ nie można uznać, że taki podatek realizuje szczególny cel w rozumieniu wspomnianego przepisu w wypadku, gdy ów podatek, przeznaczany na finansowanie wykonywania przez dane jednostki samorządu terytorialnego ich kompetencji w dziedzinie zdrowia i środowiska, nie ma sam w sobie na celu zapewnienia ochrony zdrowia i środowiska.

Wyrok Trybunału z dnia 6 marca 2014 r. w sprawach połączonych C-606/12 i C-607/12 Dresser-Rand SA przeciwko Agenzia delle Entrate, Direzione Provinciale, Ufficio Controlli di Genova

Odesłanie prejudycjalne – Podatki – Podatek VAT – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 17 ust. 2 lit. f) – Przesłanka obejmująca odesłanie towaru z powrotem do państwa członkowskiego, z którego został on pierwotnie wysłany lub przetransportowany

*) Artykuł 17 ust. 2 lit. f) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że aby wysyłka lub transport towaru nie zostały uznane za przemieszczenie do innego państwa członkowskiego, towar ten po dokonaniu względem niego prac w państwie członkowskim zakończenia wysyłki lub transportu rzeczonego towaru musi być odesłany z powrotem do podatnika w państwie członkowskim, z którego został pierwotnie wysłany lub przetransportowany.

Wyrok Trybunału z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie C-204/13 Finanzamt Saarlouis przeciwko Heinz Malburg

Podatki – Podatek od wartości dodanej – Źródło i zakres prawa do odliczenia – Rozwiązanie spółki przez wspólnika – Nabycie części klienteli tej spółki – Wniesienie wkładu niepieniężnego do innej spółki – Zapłata naliczonego podatku – Możliwe odliczenie

*) Artykuł 4 ust. 1 i 2, a także art. 17 ust. 2 lit. a) szóstej dyrektywy Rady z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku, zmienionej dyrektywą Rady 95/7/WE z dnia 10 kwietnia 1995 r., należy interpretować w ten sposób, że wspólnik spółki prawa cywilnego prowadzącej działalność w zakresie doradztwa podatkowego, który nabywa od tej spółki część klienteli wyłącznie w tym celu, aby następnie bezpośrednio przekazać nieodpłatnie tę część na rzecz nowo utworzonej spółki prawa cywilnego zajmującej się doradztwem podatkowym, w której posiada większość udziałów, do korzystania w ramach jej działalności gospodarczej, przy czym klientela ta nie wchodzi w skład majątku nowo utworzonej spółki, nie jest uprawniony do odliczenia podatku od wartości dodanej naliczonego w związku z nabyciem tej klienteli.

Wyrok Trybunału z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie C-107/13 FIRIN OOD przeciwko Direktor na Direktsia «Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika» - Veliko Tarnovo pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite

Wspólny system podatku od wartości dodanej – Odliczenie podatku naliczonego – Płatności zaliczkowe – Odmowa przyznania odliczenia – Oszustwo – Korekta odliczenia, jeżeli

transakcja podlegająca opodatkowaniu nie została dokonana – Przesłanki

*) Artykuł 65, art. 90 ust. 1, art. 168 lit. a), art. 185 ust. 1 i art. 193 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że wymagają one korekty odliczenia podatku od wartości dodanej dokonanego przez odbiorcę faktury wystawionej na zapłatę zaliczki dotyczącej dostawy towarów, jeżeli w okolicznościach takich jak w postępowaniu głównym dostawa ta nie została ostatecznie wykonana, mimo że dostawca pozostał zobowiązany do zapłaty tego podatku i nie zwrócił zaliczki.

Wyrok Trybunału z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie C-599/12 Jetair NV i BTW-eenheid BTWE Travel4you przeciwko FOD Financiën.

Podatek VAT – Procedura szczególna dla biur podróży – Transakcje dokonane poza Unią – Szósta dyrektywa 77/388/EWG – Artykuł 28 ust. 3 – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 370 – Klauzule „standstill” – Zmiana ustawodawstwa krajowego przed upływem terminu transpozycji

*) Artykuł 28 ust. 3 szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku i art. 370 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej nie sprzeciwiają się wprowadzeniu przez państwo członkowskie przed 1 stycznia 1978 r., w trakcie biegu terminu transpozycji szóstej dyrektywy 77/388 przepisu, który zmienia jego istniejące regulacje poprzez opodatkowanie podatkiem od wartości dodanej transakcji biur podróży związanych z podróżami organizowanymi poza Unią Europejską.

*) Państwo członkowskie nie narusza art. 309 dyrektywy 2006/112 poprzez brak zrównania usług świadczonych przez biura podróży ze zwolnioną z podatku działalnością pośredników, gdy owe usługi odnoszą się do podróży organizowanych poza Unią Europejską i poprzez opodatkowanie owych usług podatkiem od wartości dodanej, jeżeli opodatkowywało ono owe usługi w dniu 1 stycznia 1978 r.

*) Artykuł 370 w związku z załącznikiem X część A pkt 4) dyrektywy 2006/112 nie narusza prawa Unii poprzez udzielenie państwom członkowskim uprawnienia do utrzymania opodatkowania usług biur podróży związanych z podróżami organizowanymi poza Unią Europejską.

*) Państwo członkowskie nie narusza prawa Unii, a w szczególności zasad równego traktowania, proporcjonalności i neutralności podatkowej traktując biura podróży w rozumieniu art. 26 ust. 1 szóstej dyrektywy 77/388 i art. 306 dyrektywy 2006/112 odmiennie od pośredników i przewidując, jak uczyniło to rozporządzenie królewskie z dnia 28 listopada 1999 r., zasadę, wedle której jedynie usługi owych biur podróży, a nie pośredników są opodatkowane, gdy są związane z podróżami organizowanymi poza Unią Europejską.

Wyrok Trybunału z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie C-464/12 ATP Pension Service A/S przeciwko Skatteministeriet.

Szósta dyrektywa VAT – Zwolnienia – Artykuł 13 część B lit. d) pkt 3 i 6 – Specjalne fundusze inwestycyjne – Pracownicze programy emerytalne – Zarządzanie – Transakcje dotyczące rachunków depozytowych, rachunków bieżących, płatności, przelewów

*) Artykuł 13 część B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku, należy interpretować w ten sposób, że w zakres tego przepisu mogą wchodzić fundusze emerytalne takie jak w postępowaniu głównym, jeżeli są finansowane przez osobę, której emerytura będzie następnie wypłacana, oszczędności są inwestowane zgodnie z zasadą rozłożenia ryzyka oraz klienci ponoszą ryzyko inwestycji. W tym względzie nie ma znaczenia, że wpłaty są dokonywane przez pracodawcę, ich kwota wynika z układów zbiorowych między organizacjami pracodawców i związkami zawodowymi, istnieją różne sposoby zwrotu oszczędności, wpłaty można odliczyć od podatku na podstawie przepisów mających zastosowanie do podatków dochodowych albo można do nich

dołączyć poboczny element ubezpieczenia.

*) Artykuł 13 część B lit. d) pkt 6 szóstej dyrektywy 77/388 należy interpretować w ten sposób, że pojęcie „zarządzania specjalnymi funduszami emerytalnymi" w rozumieniu tego przepisu obejmuje świadczenie usług, poprzez które podmiot materializuje prawa klientów wobec funduszy emerytalnych poprzez tworzenie kont i rejestrację wpłat dokonanych na te konta w systemie emerytalnym. Pojęcie to obejmuje również usługi rachunkowości i informacyjne dotyczące kont, objęte załącznikiem II do dyrektywy Rady 85/611/EWG z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS), zmienionej przez dyrektywy 2001/107/WE i 2001/108/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 stycznia 2002 r.

*) Artykuł 13 część B lit. d) pkt 3 szóstej dyrektywy 77/388 należy interpretować w ten sposób, że ustanowione w tym przepisie zwolnienie z podatku od wartości dodanej transakcji dotyczących płatności lub przelewów ma zastosowanie do świadczenia usług, poprzez które podmiot materializuje prawa klientów do funduszy emerytalnych poprzez utworzenie kont tych klientów w systemie emerytalnym oraz rejestrację wpłat rzeczonych klientów na ich konta, a także do czynności, które są poboczne wobec tych usług lub które razem z nimi stanowią jedno świadczenie gospodarcze.

Wyrok Trybunału z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie C-375/12 Margaretha Bouanich przeciwko Directeur des services fiscaux de la Drôme

Odesłanie prejudycjalne – Artykuł 63 TFUE – Swobodny przepływ kapitału – Artykuł 49 TFUE – Swoboda przedsiębiorczości – Podatek dochodowy od osób fizycznych – Mechanizm obliczania maksymalnej dopuszczalnej stawki podatków bezpośrednich na podstawie wysokości dochodów – Umowa dwustronna o unikaniu podwójnego opodatkowania – Opodatkowanie dywidend wypłacanych przez spółkę z siedzibą w innym państwie członkowskim i podlegających już opodatkowaniu u źródła – Nieuwzględnienie lub częściowe uwzględnienie podatku zapłaconego w tym innym państwie członkowskim przy obliczaniu maksymalnej dopuszczalnej stawki opodatkowania – Artykuł 65 TFUE – Ograniczenie – Względy uzasadniające

*) Artykuły 49 TFUE, 63 TFUE i 65 TFUE należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one przepisom państwa członkowskiego, na podstawie których, jeżeli rezydent tego państwa członkowskiego, będący akcjonariuszem spółki mającej siedzibę w innym państwie członkowskim, otrzymuje dywidendy opodatkowywane w dwóch państwach i jeżeli kwestia podwójnego opodatkowania jest regulowana poprzez dokonanie w państwie zamieszkania zaliczenia na poczet podatku w tej samej wysokości co podatek zapłacony w państwie spółki wypłacającej, mechanizm obliczania maksymalnych dopuszczalnych stawek różnych podatków bezpośrednich w wysokości określonego procentu dochodów osiągniętych w danym roku nie uwzględnia lub częściowo nie uwzględnia podatku zapłaconego w państwie spółki wypłacającej.

Wyrok Trybunału z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie C-366/12 Finanzamt Dortmund-West przeciwko Klinikum Dortmund GmbH

Odesłanie prejudycjalne – Szósta dyrektywa VAT – Zwolnienia – Artykuł 13 część A ust. 1 lit. b) – Dostawa towarów – Wydawanie leków cytostatycznych w ramach leczenia ambulatoryjnego – Świadczenie usług przez różnych podatników – Artykuł 13 część A ust. 1 lit. c) – Świadczenia opieki medycznej – Produkty lecznicze przepisane przez lekarza działającego w ramach prywatnej praktyki w szpitalu –Działalność ściśle związana – Świadczenia pomocnicze względem świadczeń opieki medycznej – Działalność fizycznie i ekonomicznie nierozdzielana

*) Dostawa towarów takich jak leki cytostatyczne będące przedmiotem postępowania głównego, przepisane w ramach leczenia ambulatoryjnego raka przez lekarzy prowadzących prywatną praktykę w szpitalu nie może być zwolniona z podatku od wartości dodanej na podstawie art. 13 część A ust. 1 lit. c) szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru, zmienionej dyrektywą Rady

2005/92/WE z dnia 12 grudnia 2005 r., chyba że dostawa ta jest fizycznie i ekonomicznie nierozdzielna od zasadniczego świadczenia opieki medycznej, czego zbadanie należy do sądu odsyłającego.

Postanowienie Trybunału z dnia 20 marca 2014 r. w sprawie C-72/13 Gmina Wrocław przeciwko Ministrowi Finansów

Podatek VAT – Dyrektywa 2006/112/WE – Zbycie przez gminę składników jej majątku

*) Pojęcie „działalności gospodarczej" zdefiniowane jest w art. 9 ust. 1 akapit drugi dyrektywy 2006/112 jako obejmujące wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców. Analiza definicji wskazuje na szeroki zakres zastosowania powyższego pojęcia oraz na jego obiektywny charakter, co oznacza, że działalność ta jest postrzegana jako taka, niezależnie od jej celów lub rezultatów. Daną działalność kwalifikuje się co do zasady również jako działalność gospodarczą, jeżeli ma ona charakter trwały i jest wykonywana w zamian za wynagrodzenie otrzymywane przez autora danej transakcji (zob. podobnie wyrok z dnia 29 października 2009 r. w sprawie C-246/08 Komisja przeciwko Finlandii, Zb.Orz. s. I-10605, pkt 36, 37).

*) Z orzecznictwa Trybunału, w szczególności w odniesieniu do zbycia towarów wynika, że czynności związane ze zwykłym wykonywaniem prawa własności przez uprawnionego nie mogą same z siebie być uznawane za prowadzenie działalności gospodarczej, inaczej jest natomiast w wypadku, gdy zainteresowany podejmuje aktywne działania w zakresie obrotu nieruchomościami, angażując środki podobne do wykorzystywanych przez producentów, handlowców i usługodawców w rozumieniu art. 9 ust. 1 akapit drugi dyrektywy 2006/112 (wyrok z dnia 15 września 2011 r. w sprawach połączonych C-180/10 i C-181/10 Słaby i in., Zb.Orz. s. I-8461, pkt 36, 39).

*) W przypadku uznania istnienia działalności gospodarczej w rozumieniu art. 9 ust. 1 akapit drugi dyrektywy 2006/112, należy zbadać .

możliwość zastosowania wyjątku przewidzianego w art. 13 ust. 1 akapit pierwszy tej dyrektywy. Jako odstępstwo od zasady ogólnej opodatkowania podatkiem VAT każdej działalności o charakterze gospodarczym przepis ten powinien być interpretowany w sposób zawężający (zob. podobnie wyrok z dnia 16 września 2008 r. w sprawie C-288/07 Isle of Wight Council i in., Zb.Orz. s. I-7203, pkt 60). Z jego brzmienia wynika, że aby zasada wyłączenia z opodatkowania znalazła zastosowanie, muszą być kumulatywnie spełnione dwie przesłanki, to znaczy, dana działalność po pierwsze powinna być wykonywana przez podmiot prawa publicznego, a po drugie – powinien on działać w charakterze władzy publicznej. Sposoby wykonywania danej działalności pozwalają na ustalenie zakresu wyłączenia podmiotów prawa publicznego z opodatkowania. Działalność wykonywaną w charakterze organu władzy publicznej w rozumieniu art. 13 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy 2006/112 stanowi działalność wykonywana przez podmioty prawa publicznego w ramach właściwego dla nich reżimu prawnego, z wyłączeniem tej działalności, która jest wykonywana przez nie na tych samych warunkach prawnych co działalność wykonywana przez prywatnych przedsiębiorców (zob. wyrok z dnia 14 grudnia 2000 r. w sprawie C-446/98 Fazenda Pública, Rec. s. I-11435, pkt 15–17 i przytoczone tam orzecznictwo).

*) Dyrektywę Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się ona opodatkowaniu podatkiem od wartości dodanej transakcji takich jak te zamierzone przez gminę Wrocław, o ile sąd odsyłający stwierdzi, iż transakcje te stanowią działalność gospodarczą w rozumieniu art. 9 ust. 1 tej dyrektywy oraz iż nie są wykonywane przez rzeczoną gminę w charakterze organu władzy publicznej w rozumieniu art. 13 ust. 1 akapit pierwszy owej dyrektywy. Jeśli jednak należałoby uznać te transakcje za wykonywane przez wspomnianą gminę działającą w charakterze organu władzy publicznej, przepisy dyrektywy 2006/112 nie sprzeciwiałyby się ich opodatkowaniu, gdyby sąd odsyłający stwierdził, że ich zwolnienie mogłoby prowadzić do znaczących zakłóceń konkurencji w rozumieniu art. 13 ust. 2 tej dyrektywy.

Prawo celne

Wyrok Trybunału (pierwsza izba) z dnia 13 marca 2014 r. w sprawach połączonych C-29/13 i 30/13 Global Trans Lodzhistik OOD przeciwko Nachalnik na Mitnitsa Stolichna

Odesłanie prejudycjalne – Wspólnotowy kodeks celny – Artykuły 243 i 245 – Rozporządzenie (EWG) nr 2454/93 – Artykuł 181a – Decyzja zaskarżalna – Dopuszczalność skargi do sądu bez wcześniejszego wniesienia odwołania w trybie administracyjnym – Zasada przestrzegania prawa do obrony

*) Po pierwsze, decyzja, taka jak jedna z decyzji rozpatrywanych w postępowaniach głównych, która ma na celu sprostowanie wartości celnej towarów na podstawie art. 30 ust. 2 lit. b) rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny, zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 82/97 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 1996 r., i która wiąże się z powiadomieniem zgłaszającego o powstaniu zobowiązania do zapłaty dodatkowej kwoty podatku od wartości dodanej, stanowi akt zaskarżalny w rozumieniu art. 243 rzeczonego rozporządzenia nr 2913/92. Po drugie, w świetle ogólnych zasad dotyczących przestrzegania prawa do obrony i powagi rzeczy osądzonej art. 245 wspomnianego rozporządzenia nr 2913/92 nie sprzeciwia się przepisom krajowym, takim jak rozpatrywane w sprawach w postępowaniach głównych, które przewidują dwa odrębne środki zaskarżenia w celu podważenia decyzji wydanych przez organy celne, ponieważ przepisy te nie naruszają ani zasady równoważności, ani zasady skuteczności.

*) Artykuł 243 rozporządzenia nr 2913/92 nie uzależnia dopuszczalności skargi do sądu na decyzje wydane na podstawie art. 181a ust. 2 rozporządzenia nr 2454/93 od wcześniejszego wykorzystania dostępnych administracyjnych środków zaskarżenia tych decyzji.

*) Artykuł 181a ust. 2 rozporządzenia nr 2454/93 należy interpretować w ten sposób, że decyzja wydana na podstawie tego artykułu powinna być uznana za ostateczną i może być przedmiotem bezpośredniej skargi do niezależnego organu sądowego, nawet w przypadku gdy została wydana z naruszeniem prawa zainteresowanego do bycia wysłuchanym oraz do złożenia sprzeciwu.

*) W przypadku naruszenia prawa zainteresowanego do bycia wysłuchanym i do złożenia sprzeciwu przewidzianego w art. 181a ust. 2 rozporządzenia nr 2454/93, zmienionego rozporządzeniem nr 3254/94, do sądu krajowego należy określenie, w świetle szczególnych okoliczności zawisłego przez nim sporu i z uwzględnieniem zasady równoważności i skuteczności, czy w przypadku gdy należy stwierdzić nieważność decyzji, która została wydana z naruszeniem zasady dotyczącej przestrzegania prawa do obrony, sąd ów jest zobowiązany do rozpatrzenia skargi wniesionej na tę decyzję, czy też może przekazać sprawę do rozpoznania właściwemu organowi administracyjnemu.

Wyrok Trybunału z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie C-571/12 Greencarrier Freight Services Latvia SIA przeciwko Valsts ieņēmumu dienests

Odesłanie prejudycjalne – Wspólnotowy kodeks celny – Artykuł 70 ust. 1 i art. 78 – Zgłoszenia celne – Częściowa rewizja towarów – Pobranie próbek – Nieprawidłowy kod – Rozciągnięcie wyników na identyczne towary objęte wcześniejszymi zgłoszeniami celnymi po zwolnieniu tych towarów – Kontrola po zwolnieniu towarów – Brak możliwości zwrócenia się z wnioskiem o przeprowadzenie dodatkowej rewizji

*) Artykuł 70 ust. 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny należy interpretować w ten sposób, że ponieważ przepis ten znajduje zastosowanie wyłącznie do towarów objętych „tym samym zgłoszeniem”, podczas gdy towary te są poddawane rewizji przez organy celne w okresie poprzedzającym zwolnienie przez nie wspomnianych towarów, nie zezwala on tym organom, w sprawie takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, na rozciągnięcie wyników rewizji częściowej towarów objętych zgłoszeniem celnym na towary objęte wcześniejszymi zgłoszeniami celnymi, które już zostały zwolnione przez te same organy celne.

*) Natomiast art. 78 wspomnianego kodeksu

należy interpretować w ten sposób, że zezwala on organom celnym na rozciągnięcie wyników rewizji częściowej towarów objętych zgłoszeniem celnym przeprowadzonej w oparciu o próbki tych towarów na towary objęte wcześniejszymi zgłoszeniami celnymi dokonanymi przez tego samego zgłaszającego, które nie zostały i nie mogą już być poddane rewizji, ponieważ zostały już zwolnione, w przypadku gdy towary te są identyczne, czego ustalenie należy do sądu odsyłającego.

Cudzoziemcy

Wyrok Trybunału z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie C-79/13 Federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers przeciwko Selver Saciri i inni.

*) Artykuł 13 ust. 5 dyrektywy Rady 2003/9/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. ustanawiającej minimalne normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl należy interpretować w ten sposób, że gdy państwo członkowskie postanowiło zapewnić materialne warunki przyjmowania w postaci zasiłków pieniężnych lub talonów, zasiłki te powinny być dostarczane od chwili złożenia wniosku o udzielenie azylu zgodnie z przepisami art. 13 ust. 1 tej dyrektywy i spełniać minimalne normy określone przepisami art. 13 ust. 2 wspomnianej dyrektywy. Owo państwo członkowskie powinno czuwać nad tym, by łączna wysokość zasiłków pieniężnych obejmujących materialne warunki przyjmowania wystarczała do zapewnienia godnego poziomu życia odpowiedniego dla stanu zdrowia osób ubiegających się o azyl oraz ich utrzymania, umożliwiając im w szczególności dysponowanie zakwaterowaniem przy uwzględnieniu w razie potrzeby zachowania interesu osób mających specjalne potrzeby na mocy przepisów art. 17 tejże dyrektywy. Materialne warunki przyjmowania przewidziane w art. 14 ust. 1, 3, 5 i 8 dyrektywy 2003/9 nie obciążają państw członkowskich, gdy postanowiły one przyznawać te warunki wyłącznie w postaci zasiłków pieniężnych. Jednakże wysokość tych zasiłków musi być wystarczająca do tego, by umożliwić zakwaterowanie małoletnich dzieci z ich rodzicami, tak aby mogła zostać utrzymana jedność rodziny osób ubiegających się o azyl.

*) Dyrektywę 2003/9 należy intepretować w ten sposób, że nie stoi ona na przeszkodzie temu, by w razie przeciążenia struktur zakwaterowania przeznaczonych dla osób ubiegających się o azyl państwa członkowskie mogły odsyłać te osoby do instytucji systemu ogólnej pomocy społecznej, o ile system ten zapewnia osobom ubiegającym się o azyl poszanowanie minimalnych norm przewidzianych przez tę dyrektywę.

Ochrona danych osobowych

Wyrok Trybunału z dnia 8 kwietnia 20014 r. w sprawach połączonych C-293/12 i C-594/12 Digital Rights Ireland i Seitlinger i in.

[opis na podstawie Komunikatu prasowego TSUE nr 54/14 z dnia 8 kwietnia 2014 r. / wyrok dostępny w stanu na dzień 9 kwietnia 2014 r. w angielskiej, francuskiej i niemieckiej wersji językowej]

Trybunał orzekł, że dyrektywa 2006/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie zatrzymywania generowanych lub przetwarzanych danych w związku ze świadczeniem ogólnie dostępnych usług łączności elektronicznej lub udostępnianiem publicznych sieci łączności oraz zmieniająca dyrektywę 2002/58/WE (Dz.Urz. UE L 105 z dnia 13 kwietnia 2006 r., s. 54) jest nieważna. Trybunał nie ograniczył skutków wyroku w czasie, co oznacza, że uznanie nieważności staje się skuteczne z dniem wejścia w życie dyrektywy.

Postępowanie zostało zainicjowane pytaniami prejudycjalnymi High Court (Irlandia) oraz Verfassungsgerichtshof (trybunał konstytucyjny, Austria) w przedmiocie zbadania ważności dyrektywy, w szczególności w świetle prawa do poszanowania życia prywatnego i prawa do ochrony danych osobowych, gwarantowanych przez Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej.

Trybunał stwierdził, że dane przeznaczone do zatrzymania umożliwiają w szczególności: 1) dowiedzenie się, z jaką osobą i za pomocą jakiego środka komunikował się abonent lub zarejestrowany użytkownik, 2) określenie czasu łączności oraz miejsca, z którego łączność ta została nawiązana i 3) ustalenie częstości komunikowania się abonenta lub zarejestrowanego użytkownika z określonymi osobami w danym okresie. Dane te, rozpatrywane łącznie, mogą dostarczyć bardzo precyzyjnych wskazówek dotyczących życia prywatnego osób, których dane są zatrzymywane, takich jak nawyki życia codziennego, miejsca stałego lub czasowego pobytu, codziennie lub okazyjnie pokonywane trasy, podejmowane czynności, relacje społeczne i środowiska społeczne, w których osoby te się obracają.

TSUE uznał, że nakładając obowiązek zatrzymywania danych i umożliwiając dostęp do nich właściwym organom krajowym, dyrektywa ingeruje w sposób szczególnie poważny w prawa do poszanowania życia społecznego i do ochrony danych osobowych. Ponadto okoliczność, że zatrzymywanie i późniejsze wykorzystywanie danych jest dokonywane bez poinformowania o tym abonenta i zarejestrowanego użytkownika, może wywołać u zainteresowanych osób poczucie, iż ich życie prywatne podlega stałemu nadzorowi.

TSUE stwierdził, że przewidziane dyrektywą zatrzymywanie danych nie narusza zasadniczej treści praw podstawowych do poszanowania życia prywatnego i do ochrony danych osobowych, ponieważ dyrektywa nie pozwala na zapoznawanie się z treścią komunikatów elektronicznych jako taką i stanowi, że dostawcy usług lub sieci powinni przestrzegać określonych zasad ochrony i bezpieczeństwa danych a zatrzymanie danych w celu ich ewentualnego udostępnienia właściwym organom krajowym rzeczywiście odpowiada celowi w postaci interesu ogólnego, jakim jest zwalczanie poważnej przestępczości oraz - ostatecznie - bezpieczeństwo publiczne.

Pomimo, powyższych ustaleń TSUE stwierdził, że prawodawca unijny, przyjmując dyrektywę w sprawie zatrzymywania danych, przekroczył granice, które wyznacza poszanowanie zasady proporcjonalności. Wskazał, że przewidziana w dyrektywie znaczna i szczególnie poważna ingerencja w prawa podstawowe nie ma wystarczających ram, by zagwarantować, aby była ona ograniczona do tego, co ściśle niezbędne. W szczególności dyrektywa: 1) obejmując ogólnie wszystkie jednostki, środki łączności elektronicznej i dane o ruchu, nie przewiduje jakiegokolwiek zróżnicowania, ograniczenia lub wyjątku w zależności od celu dotyczącego zwalczania poważnych przestępstw; 2) nie przewiduje żadnego obiektywnego kryterium, które pozwoliłoby zagwarantować, by właściwe organy krajowe miały dostęp do danych i mogły je wykorzystywać wyłącznie do zapobiegania przestępstwom, które mogą być uważane w świetle zakresu i wagi ingerencji w omawiane prawa podstawowe za wystarczająco poważne, by uzasadnić taką ingerencję, oraz do wykrywania i ścigania karnego takich przestępstw; 3) nie przewiduje materialnych i proceduralnych przesłanek dotyczących sytuacji, w których właściwe organy krajowe mogą uzyskać dostęp do danych i je później wykorzystywać (dostęp do danych nie jest w szczególności podporządkowany uprzedniej kontroli sądu lub niezależnego organu administracyjnego); 4) w odniesieniu do okresu zatrzymania danych, nie przeprowadza jakiegokolwiek rozróżnienia pomiędzy kategoriami danych w zależności od zainteresowanych osób lub ewentualnej użyteczności danych w stosunku do zakładanego celu i nie precyzuje obiektywnych kryteriów, na podstawie których należy ustalić okres zatrzymywania, by zagwarantować jego ograniczenie do tego, co ściśle niezbędne; 5) nie przewiduje wystarczających gwarancji umożliwiających zapewnienie skutecznej ochrony danych przed niebezpieczeństwem nadużycia oraz przed jakimkolwiek dostępem do danych i ich wykorzystywaniem w sposób niedozwolony; 6) upoważnia usługodawców do brania pod uwagę względów gospodarczych przy określaniu stosowanego przez nich poziomu bezpieczeństwa (w szczególności w odniesieniu do kosztów wprowadzenia środków bezpieczeństwa); 7) nie gwarantuje ona nieodwracalnego zniszczenia danych po upływie ich okresu zatrzymania; 8) nie nakłada obowiązku, by dane były zatrzymywane na obszarze Unii; 9) nie gwarantuje w pełni kontroli poszanowania wymogów ochrony i bezpieczeństwa przez niezależny organ, która jest zasadniczym elementem poszanowania ochrony osób w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych.

Obywatelstwo Unii

Wyrok Trybunału z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie C-322/13 Ulrike Elfriede Grauel Rüffer v. Katerina Pokorná

Obywatelstwo Unii – Zasada niedyskryminacji – System językowy mający zastosowanie do postępowań cywilnych

*) Artykuły 18 (zakaz dyskryminacji) i 21 (swoboda przemieszczania się) TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które w postępowaniach cywilnych toczących się przed sądami państwa członkowskiego mającymi siedzibę w danej jednostce podziału terytorialnego tego państwa przyznaje prawo używania innego języka aniżeli język urzędowy tego państwa tylko obywatelom tego ostatniego, zamieszkałym w tej samej jednostce podziału terytorialnego.

*) Trybunał wskazał, że możliwość użycia języka niemieckiego przed sądami cywilnymi włoskiej prowincji Bolzano, która ma na celu ochronę niemieckojęzycznej mniejszości etniczno-kulturowej zamieszkałej w prowincji Bolzano, nie może być zarezerwowana jedynie dla obywateli włoskich zamieszkujących w tym regionie, ale możliwość taką muszą mieć wszyscy obywatele Unii, przy czym względy o charakterze czysto ekonomicznym, w tym ewentualne wzrost kosztów po stronie państwa włoskiego z powodu stosowania dotychczasowego sytemu językowego do obywateli Unii, nie mogą uzasadnić ograniczenia podstawowej swobody gwarantowanej przez prawo Unii.

Polityka społeczna

Wyrok Trybunału z dnia 6 marca 2014 r. w sprawie C-595/12 Loredana Napoli przeciwko Ministero della Giustizia – Dipartimento dell'Amministrazione penitenziaria

Odesłanie prejudycjalne – Polityka społeczna – Dyrektywa 2006/54/WE – Równość traktowania kobiet i mężczyzn w zakresie zatrudnienia i pracy – Szkolenie służące uzyskaniu statusu urzędnika – Wykluczenie z powodu przedłużającej się nieobecności – Nieobecność spowodowana urlopem macierzyńskim

*) Artykuł 15 dyrektywy 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które wyklucza z powodów związanych z interesem publicznym kobietę przebywającą na urlopie macierzyńskim ze szkolenia zawodowego, stanowiącego nieodłączną część jej zatrudnienia i obowiązkową przesłankę ubiegania się o definitywne mianowanie na stanowisko urzędnicze oraz korzystania z poprawy warunków jej zatrudnienia, jednocześnie gwarantując jej prawo udziału w kolejnym szkoleniu, które zostanie zorganizowane, ale którego data jest niepewna.

*) Artykuł 14 ust. 2 dyrektywy 2006/54 nie znajduje zastosowania do uregulowania krajowego, takiego jak sporne w postępowaniu głównym, które nie zastrzega danej aktywności wyłącznie dla pracowników płci męskiej, lecz które opóźnia dostęp do niej pracownicom, które nie mogły skorzystać z pełnego szkolenia z powodu obowiązkowego urlopu macierzyńskiego.

*) Przepisy art. 14 ust. 1 lit. c) i art. 15 dyrektywy 2006/54 są wystarczająco jasne, precyzyjne i bezwarunkowe, aby mogły być bezpośrednio skuteczne.

Wyrok Trybunału z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie C-38/13 Małgorzata Nierodzik przeciwko Samodzielny Publiczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej im. dr Stanisława Deresza w Choroszczy

Odesłanie prejudycjalne – Polityka społeczna – Dyrektywa 99/70/WE – Porozumienie ramowe w sprawie pracy na czas określony zawarte przez UNICE, CEEP oraz ETUC – Klauzula 4 – Pojęcie „warunków zatrudnienia" – Okres

wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas określony – Odmienne traktowanie względem pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony

*) Klauzulę 4 pkt 1 Porozumienia ramowego w sprawie pracy na czas określony, zawartego w dniu 18 marca 1999 r., stanowiącego załącznik do dyrektywy Rady 99/70/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. dotyczącej Porozumienia ramowego w sprawie pracy na czas określony, zawartego przez Europejską Unię Konfederacji Przemysłowych i Pracodawców (UNICE), Europejskie Centrum Przedsiębiorstw Publicznych (CEEP) oraz Europejską Konfederację Związków Zawodowych (ETUC), należy interpretować w ten sposób, że stoi ona na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu takiemu jak sporne w postępowaniu głównym, które przewiduje, w odniesieniu do wypowiedzenia umów o pracę zawartych na czas określony, mających trwać dłużej niż 6 miesięcy, możliwość zastosowania sztywnego dwutygodniowego okresu wypowiedzenia, niezależnego od długości zakładowego stażu pracy danego pracownika, podczas gdy długość okresu wypowiedzenia w przypadku umów o pracę zawartych na czas nieokreślony jest określana stosownie do stażu pracy danego pracownika i może wynosić od dwóch tygodni do trzech miesięcy, gdy obie te kategorie pracowników znajdują się w porównywalnych sytuacjach.

Wyrok Trybunału z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie C-167/12 C.D. przeciwko S.T.

Odesłanie prejudycjalne – Polityka społeczna – Dyrektywa 92/85/EWG – Środki służące wspieraniu poprawy w miejscu pracy bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży, pracownic, które niedawno rodziły, i pracownic karmiących piersią – Artykuł 8 – Matka zamawiająca, której dziecko urodziło się dzięki umowie o macierzyństwo zastępcze – Odmowa przyznania jej urlopu macierzyńskiego – Dyrektywa 2006/54/WE – Równość traktowania pracowników płci żeńskiej i męskiej – Artykuł 14 – Mniej korzystne traktowanie matki zamawiającej w odniesieniu do przyznawania urlopu macierzyńskiego

*) Prawo do urlopu macierzyńskiego przyznane pracownicom w ciąży należy uznać za środek ochronny prawa socjalnego o szczególnym znaczeniu. Prawodawca Unii uznał w ten sposób, że istotne zmiany warunków życia zainteresowanych w okresie ograniczonym do co najmniej 14 tygodni przed porodem i po nim stanowią powód uzasadniający zawieszenie wykonywania przez nich działalności zawodowej, przy czym zasadność tego powodu nie może być w żaden sposób kwestionowana przez organy państwowe ani pracodawców (wyroki: z dnia 20 września 2007 r. w sprawie C-116/06 Kiiski, Zb.Orz. s. I-7643, pkt 49; z dnia 19 września 2013 r. w sprawie C-5/12 Betriu Montull, pkt 48).

*) Pośrednia dyskryminacja ze względu na płeć ma miejsce wówczas, gdy stosowanie przepisu krajowego – choćby sformułowanego w sposób neutralny – faktycznie działa na niekorzyść znacznie większej liczby pracowników jednej płci w porównaniu z drugą (zob. podobnie wyroki: z dnia 2 października 1997 r. w sprawie C-1/95 Gerster, Rec. s. I-5253, pkt 30; z dnia 20 października 2011 r. w sprawie C-123/10 Brachner, Zb.Orz. s. I-10003, pkt 56; a także z dnia 20 czerwca 2013 r. w sprawie C-7/12 Riežniece, pkt 39).

*) Wykładni dyrektywy Rady 92/85/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie wprowadzenia środków służących wspieraniu poprawy w miejscu pracy bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży, pracownic, które niedawno rodziły, i pracownic karmiących piersią (dziesiątej dyrektywy szczegółowej w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) należy dokonywać w ten sposób, że państwa członkowskie nie są zobowiązane do przyznania urlopu macierzyńskiego na podstawie art. 8 tej dyrektywy pracownicy będącej matką zamawiającą, której dziecko urodziło się dzięki umowie o macierzyństwo zastępcze, także w wypadku, gdy jest ona w stanie karmić to dziecko piersią po urodzeniu lub gdy faktycznie karmi je piersią.

*) Wykładni art. 14 dyrektywy 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy w związku z jej art. 2 ust. 1 lit. a) i b) lub z art. 2 ust. 2 lit. c) należy dokonywać w ten sposób, że okoliczność odmowy przyznania przez pracodawcę urlopu macierzyńskiego matce zamawiającej, której dziecko urodziło się dzięki umowie o macierzyństwo zastępcze, nie stanowi dyskryminacji ze względu na płeć

Rolnictwo

Wyrok Trybunału z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie C‑396/12 A. M. van der Ham i A. H. van der Ham-Reijersen van Buuren przeciwko College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.

Wspólna polityka rolna – Finansowanie z EFRROW – Wsparcie rozwoju obszarów wiejskich – Redukcja lub anulowanie płatności w razie nieprzestrzegania zasad wzajemnej zgodności – Pojęcie „umyślnej niezgodności”

*) Pojęcie „umyślnej niezgodności” w rozumieniu art. 67 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 796/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wdrażania wzajemnej zgodności, modulacji oraz zintegrowanego systemu administracji i kontroli przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiając[ym] wspólne zasady dla systemów pomocy bezpośredniej w zakresie wspólnej polityki rolnej oraz określonych systemów wsparcia dla rolników i art. 23 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1975/2006 z dnia 7 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w zakresie wprowadzenia procedur kontroli, jak również wzajemnej zgodności w odniesieniu do środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich należy interpretować w ten sposób, że wymaga ono naruszenia zasad wzajemnej zgodności przez beneficjenta pomocy, który zmierza do stanu niezgodności z tymi zasadami lub – nie zmierzając do takiego stanu – godzi się na ewentualność, że może on nastąpić. Z prawem Unii nie jest sprzeczny przepis krajowy, który tak jak ten, którego dotyczy postępowanie główne, wiąże podwyższoną moc dowodową z kryterium istnienia długoterminowej trwałej polityki, pod warunkiem że beneficjent pomocy dysponuje w danym wypadku możliwością przeprowadzenia dowodu na brak elementu umyślności w swoim zachowaniu.

*) Artykuł 67 ust. 1 rozporządzenia nr 796/2004 i art. 23 rozporządzenia nr 1975/2006 należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji naruszenia wymogów wzajemnej zgodności przez osobę trzecią, która wykonuje prace na zlecenie beneficjenta pomocy, wspomnianego beneficjenta można uznać za odpowiedzialnego za to naruszenie, jeżeli jego działanie miało znamiona umyślności lub niedbalstwa w formie wyboru tej osoby trzeciej, nadzoru nad nią lub udzielonych jej instrukcji, i to niezależnie od znamion umyślności lub niedbalstwa w zachowaniu wspomnianej osoby trzeciej.

Wyrok Trybunału z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie C-155/13 Società Italiana Commercio e Servizi srl (SICES) i inni przeciwko Agenzia Dogane Ufficio delle Dogane di Venezia

Rolnictwo - Rozporządzenie (WE) nr 341/2007 - Artykuł 6 ust. 4 - Kontyngenty taryfowe - Czosnek pochodzący z Chin - Pozwolenia na przywóz - Nieprzenaszalność praw wynikających z niektórych pozwoleń na przywóz - Obejście -Nadużycie prawa

*) Artykuł 6 ust. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 341/2007 z dnia 29 marca 2007 r. otwierającego i ustanawiającego zarządzanie kontyngentami taryfowymi i wprowadzającego system pozwoleń na przywóz i świadectw pochodzenia czosnku i niektórych innych produktów rolniczych przywożonych z krajów trzecich, należy interpretować w ten sposób, że przepis ten zasadniczo nie stoi na przeszkodzie transakcjom, w drodze których importer będący właścicielem pozwoleń na przywóz według obniżonej stawki celnej nabywa towar poza Unią Europejską od podmiotu gospodarczego, który to sam jest tradycyjnym importerem w rozumieniu art. 4 ust. 2 tego rozporządzenia, lecz wykorzystał swe własne pozwolenia na przywóz według obniżonej stawki celnej, a następnie odsprzedaje mu tenże towar po dokonaniu przywozu do Unii. Transakcje takie stanowią jednak nadużycie prawa, jeżeli zostały sztucznie pomyślane głównie w celu skorzystania z preferencyjnej stawki celnej. Ustalenie istnienia praktyki stanowiącej nadużycie wymaga od sądu odsyłającego uwzględnienia wszystkich okoliczności faktycznych i kontekstu sprawy, w tym transakcji handlowych poprzedzających sporny przywóz i następujących po nim.

Swoboda przepływu osób

Wyrok Trybunału z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie C-457/12 S. przeciwko Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel i Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel przeciwko G.

Artykuł 20 TFUE, art. 21 ust. 1 TFUE i art. 45 TFUE – Dyrektywa 2004/38/WE – Prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich – Osoby uprawnione – Prawo pobytu obywatela państwa trzeciego, członka rodziny obywatela Unii, w państwie członkowskim, którego przynależność państwową posiada obywatel Unii – Obywatel Unii będący rezydentem i obywatelem tego samego państwa członkowskiego – Działalność zawodowa – Regularne przemieszczanie się do innego państwa członkowskiego

*) Przepisy dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG, należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie odmówiło przyznania prawa pobytu obywatelowi państwa członkowskiego będącemu członkiem rodziny obywatela Unii, w przypadku gdy wspomniany obywatel Unii posiada przynależność państwową tego państwa i ma w nim miejsce zamieszkania, jednak regularnie przemieszcza się do innego państwa członkowskiego w ramach wykonywania swojej działalności zawodowej.

*) Artykuł 45 TFUE należy interpretować w ten sposób, że przyznaje on członkowi rodziny obywatela Unii będącemu obywatelem państwa trzeciego pochodne prawo pobytu w państwie członkowskim, którego przynależność państwową posiada ten obywatel Unii, jeżeli ów obywatel ma miejsce zamieszkania w tym państwie, jednak regularnie przemieszcza się do innego państwa członkowskiego jako pracownik w rozumieniu wspomnianego postanowienia, ponieważ odmowa przyznania takiego prawa pobytu ma zniechęcający wpływ na faktyczne korzystanie z praw wywodzonych przez pracownika z art. 45 TFUE, która to okoliczność podlega weryfikacji przez sąd krajowy.

Zabezpieczenie społeczne

Wyrok Trybunału z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie C-32/13 Petra Würker przeciwko Familienkasse Nürnberg

Zabezpieczenie społeczne – Rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 – Zasiłki rodzinne – Artykuły 77 i 78 – Świadczenia dla dzieci pozostających na utrzymaniu emerytów lub rencistów oraz dla sierot – Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 – Świadczenia rodzinne – Artykuł 67 – Członkowie rodziny zamieszkujący w innym państwie członkowskim – Pojęcie „emerytury lub renty” – Osoba uprawniona do renty wychowawczej przyznanej na podstawie przepisów niemieckich po śmierci rozwiedzionego małżonka tej osoby uprawnionej („Erziehungsrente”)

*) Artykuł 77 ust. 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie, w brzmieniu zmienionym i uaktualnionym rozporządzeniem Rady (WE) nr 118/97 z dnia 2 grudnia 1996 r., zmienionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 592/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r., należy interpretować w ten sposób, że świadczenie takie jak renta wychowawcza określona w § 47 ust. 1 Sozialgesetzbuch, Sechstes Buch (księgi szóstej kodeksu socjalnego), która przyznawana jest w wypadku śmierci rozwiedzionemu małżonkowi zmarłego do celów wychowywania dzieci tego rozwiedzionego małżonka, nie może być traktowane na równi z „emeryturą, rentą inwalidzką, rentą z tytułu wypadku przy pracy lub z tytułu choroby zawodowej” w rozumieniu tego przepisu wspominanego rozporządzenia.

*) Artykuł 67 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego należy interpretować w ten sposób, że świadczenie takie jak renta wychowawcza określona w § 47 ust. 1 Sozialgesetzbuch, Sechstes Buch jest objęte pojęciem „emerytury lub renty" w rozumieniu tego art. 67.

Transport drogowy

Wyrok Trybunału z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie C-222/12 A. Karuse AS przeciwko Politsei- ja Piirivalveamet

Transport drogowy – Rozporządzenie (WE) nr 561/2006 – Obowiązek użycia tachografu – Odstępstwo od obowiązku dla pojazdów używanych w ramach czynności związanych z utrzymaniem dróg – Pojazd przewożący żwir z miejsca załadunku do miejsca, gdzie prowadzone są prace związane z utrzymaniem dróg

*) Zawarte w art. 13 ust. 1 lit. h) rozporządzenia nr 561/2006 w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) nr 2135/98, jak również uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 pojęcie „pojazd[u] [...] używan[ego] w związku z [...] utrzymaniem [...] dróg", który może być zwolniony z obowiązku używania tachografu, należy interpretować w taki sposób, że obejmuje ono pojazd przewożący materiał do miejsca, w którym prowadzone są prace związane z utrzymaniem dróg, pod warunkiem że transport ten będzie całkowicie i wyłącznie związany z przeprowadzaniem tych prac oraz że ma uzupełniający wobec nich charakter. To, czy sytuacja taka ma miejsce, musi ocenić sąd krajowy, biorąc przy tym pod uwagę całokształt mających znaczenie okoliczności rozpatrywanej w postępowaniu głównym sprawy.

Wyrok Trybunału z dnia 20 marca 2014 r. w sprawie C-639/11 Komisja Europejska przeciwko Rzeczpospolitej Polskiej

Uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego - Rejestracja pojazdów silnikowych - Artykuły 34 TFUE i 36 TFUE - Dyrektywa 70/311/EWG - Dyrektywa 2007/46/WE - Ruch prawostronny w państwie członkowskim - Ustanowiony dla celów rejestracji obowiązek przeniesienia na lewą stronę układu kierowniczego samochodów osobowych umieszczonego po prawej stronie

*) Uzależniając rejestrację na swym terytorium nowych oraz wcześniej zarejestrowanych w innych państwach członkowskich samochodów osobowych z układem kierowniczym umieszczonym po prawej stronie od przełożenia koła kierownicy na lewą stronę, Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 2a dyrektywy Rady 70/311/EWG z dnia 8 czerwca 1970 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do układów kierowniczych pojazdów silnikowych i ich przyczep, art. 4 ust. 3 dyrektywy 2007/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 września 2007 r. ustanawiającej ramy dla homologacji pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, części i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów (dyrektywa ramowa) oraz art. 34 TFUE.

*) Trybunał podkreślił, że zakaz odmowy rejestracji zawarty dyrektywie 70/311 jest kategoryczny i ogólny, a pojęcie „układu kierowniczego" obejmuje również miejsce kierowcy, to znaczy umieszczenie kierownicy pojazdu, która stanowi integralną część układu kierowniczego.

*) Trybunał stwierdził, że pozycja miejsca kierowcy w sposób ścisły związana z układem kierowniczym pojazdu jest objęta harmonizacją ustanowioną na mocy dyrektyw 2007/46 i 70/311, w związku z czym państwa członkowskie nie mogą wymagać dla celów rejestracji na ich terytorium nowego pojazdu, aby ze względów bezpieczeństwa przenieść miejsce kierowcy owego pojazdu na stronę przeciwną do kierunku ruchu drogowego.

*) Trybunał stwierdził, że istnieją środki i rozwiązania w mniejszym stopniu naruszające swobodę przepływu towarów i jednocześnie nadające się do istotnego zmniejszenia ryzyka, które może nieść ze sobą uczestniczenie w ruchu

pojazdów, w których kierownica znajduje się z tej samej strony co kierunek ruchu drogowego. Trybunał wskazał, że państwa członkowskie dysponują w tym względzie zakresem uznania dla celów ustanowienia środków nadających się do tego, by zgodnie z aktualną wiedzą techniczną zapewnić kierowcy pojazdu, w którym kierownica jest umieszczona z tej samej strony co kierunek ruchu drogowego, wystarczającą widoczność zarówno do tyłu, jak i do przodu (np: montaż dodatkowych lusterek zewnętrznych, dostosowanie instalacji świetlnej i wycieraczek).

*) W ocenie Trybunału spornych środków nie można uznać za konieczne dla osiągnięcia zamierzonego przez Polskę celu bezpieczeństwa drogowego. Trybunał stwierdził zatem, że sporne środki nie są zgodne z zasadą proporcjonalności.

Własność intelektualna

Wyrok Trybunału z dnia 6 marca 2014 r. w sprawie C-409/12 Backaldrin Österreich The Kornspitz Company GmbH przeciwko Pfahnl Backmittel GmbH.

Znaki towarowe – Dyrektywa 2008/95/WE – Artykuł 12 ust. 2 lit. a) – Wygaśnięcie – Znak towarowy, który stał się w handlu, w wyniku działania lub zaniechania właściciela, nazwą powszechnie używaną w odniesieniu do towarów lub usług, dla których został zarejestrowany – Postrzeganie oznaczenia słownego „KORNSPITZ” przez sprzedawców z jednej strony i użytkowników końcowych z drugiej strony – Utrata charakteru odróżniającego z punktu widzenia jedynie użytkowników końcowych

*) Artykuł 12 ust. 2 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/95/WE z dnia 22 października 2008 r. mającej na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym może zostać stwierdzone wygaśnięcie praw do znaku towarowego dla towaru, dla którego znak ten jest zarejestrowany, gdy w wyniku działania lub zaniechania właściciela wspomniany znak towarowy stał się nazwą powszechnie używaną dla tego towaru z punktu widzenia jedynie użytkowników końcowych tego towaru.

*) Artykuł 12 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2008/95 należy interpretować w ten sposób, że można uznać za „zaniechanie” w rozumieniu tego przepisu okoliczność, iż właściciel znaku towarowego powstrzymuje się od zachęcania sprzedawców do wzmożonego używania tego znaku przy sprzedaży towaru, dla którego wspomniany znak towarowy został zarejestrowany.

*) Artykuł 12 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2008/95 należy interpretować w ten sposób, że stwierdzenie wygaśnięcia praw do znaku towarowego nie zakłada określenia, czy istnieją inne nazwy dla towaru, dla którego znak towarowy stał się nazwą powszechnie używaną w handlu.

Wyrok Trybunału z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie C-52/13 Posteshop SpA - Divisione Franchising Kipoint przeciwko Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato i Presidenza del Consiglio dei Ministri

Odesłanie prejudycjalne – Dyrektywa 2006/114/WE – Pojęcia „reklamy wprowadzającej w błąd” i „reklamy porównawczej” – Przepisy krajowe uznające reklamę wprowadzającą w błąd i niedozwoloną reklamę porównawczą za dwa odrębne czyny niezgodne z prawem

*) Dyrektywę 2006/114/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącą reklamy wprowadzającej w błąd i reklamy porównawczej należy interpretować w ten sposób, że w odniesieniu do ochrony przedsiębiorców dotyczy ona reklamy wprowadzającej w błąd i niedozwolonej reklamy porównawczej jako dwóch niezależnych naruszeń, a w celu zakazania reklamy wprowadzającej w błąd i wprowadzenia sankcji względem takiej reklamy nie jest konieczne, aby reklama ta stanowiła również niedozwoloną reklamę porównawczą.

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

Wyrok ETPCz z 4 marca 2014 r. w sprawie Fazli Aslaner przeciwko Turcji (skarga nr 36073/04)

Art. 6 EKPCz – prawo do sądu – prawo do rzetelnego procesu – postępowanie sądowadministracyjne – bezstronność sądu

Skarżący, sekretarz sądowy, ubiegał się w ramach konkursu o wyższe stanowisko sądowe w Sądzie ds. Bezpieczeństwa w Ankarze. Mimo złożenia wymaganego egzaminu, został umieszczony na liście rezerwowej. Następnie złożył wniosek do Ministra Sprawiedliwości o powołanie go na wyższe stanowisko w innym okręgu sądowym - sądzie administracyjnym w Eskişehir. Decyzję odmowną zaskarżył do sądu administracyjnego w Ankarze, który w wyroku z 17 września 1998 r. uznał jego wniosek za zasadny, ustalając, że inni kandydaci biorący udział w konkursie mimo uzyskania niższych not niż skarżący, zostali powołani na stanowiska awansowe w innych okręgach sądowych oraz że decyzja odmowna organu nie znajduje podstaw prawnych.
Pomimo mianowania skarżącego na wnioskowane stanowisko Minister Sprawiedliwości złożył skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego (Rady Stanu), który w wyroku z 20 grudnia 2000 r. uchylił wyrok sądu I instancji, wskazując, że przeprowadzony konkurs wymagał, aby najlepszy kandydat został powołany na stanowisko naczelnego sekretarza sądowego w sądzie w Ankarze, nie wynikał z niego natomiast obowiązek Ministra Sprawiedliwości do powołania skarżącego na analogiczne stanowisko w innym sądzie. Orzeczenie w tej sprawie zostało wydane przez skład pięciu sędziów Wydziału ds. Postępowań Administracyjnych tureckiego NSA.
Sąd I instancji, ponownie rozpoznając sprawę podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko, a od wydanego wyroku Minister Sprawiedliwości ponownie złożył skargę kasacyjną.
W wyroku z 17 stycznia 2003 r. zgromadzenie ogólne Wydziałów ds. Postępowań Administracyjnych tureckiego NSA w składzie 29 sędziów, stosunkiem głosów 22 do 9, uchyliło wyrok sądu I instancji, przy czym w składzie brało udział 3 sędziów, w tym z-ca prezesa Sądu, przewodnicząca składu, którzy orzekali w przedmiotowej sprawie w składzie 5-osobowym wydziału NSA, który uchylił wyrok z roku 1998.
W skardze do ETPCz skarżący zarzucił naruszenie art. 6 EKPCz (prawo do sądu), wskazując na brak bezstronności składów NSA, w zakresie w jakim niektórzy z sędziów orzekali w sprawie dwukrotnie.
ETPCz stwierdził naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji. Wskazał, że skoro oba składy NSA – skład Wydziału ds. Postępowań Administracyjnych oraz zgromadzenie ogólne NSA miały rozstrzygać tę sama kwestię prawną, to w uzasadniony sposób sędziowie, którzy zasiadali w obydwu składach Sądu mogą być postrzegani jako stronniczy i uprzedzeni co do kierunku rozstrzygnięcia merytorycznego kolejnej skargi kasacyjnej w tej samej sprawie. Trybunał zwrócił uwagę, że na ustalenie to nie wpływa okoliczność, że stosunek liczby sędziów, których bezstronność kwestionowano, do ogólnej liczby sędziów tworzących skład zgromadzenia ogólnego, był niski. ETPCz podkreślił, że w sprawie nie uzasadniono w żaden sposób potrzeby włączenia do składu sędziów, którzy orzekali ponownie w sprawie, przy czym nie bez znaczenia pozostaje fakt, że jeden z tych sędziów przewodniczył obradom składu zgromadzenia ogólnego NSA. ETPCz uznał w konsekwencji, że wątpliwości skarżącego co do bezstronności składu orzekającego w jego sprawie były obiektywnie usprawiedliwione.

Wyrok ETPCz z 11 marca 2014 r. w sprawie Howard Moor i inni przeciwko Szwajcarii (skargi nr 52067/10 i 41072/1)

Art. 6 EKPCz – prawo do sądu – prawo do rzetelnego procesu – postępowanie cywilne – dostęp do sądu

Sprawa dotyczyła pracownika Hansa Moora – męża i ojca skarżących, który w latach 1965-1978 był narażony w swej pracy na działanie pyłu azbestowego. W roku 1976 zabroniono w Szwajcarii używania materiałów z zawartością włókien azbestowych. W roku 1989 wprowadzono całkowity zakaz używania azbestu. U Hansa Moora wykryto w roku 2004 złośliwego międzybłoniaka opłucnej, spowodowanego kontaktem z azbestem. W roku 2005 złożył on pozew do sądu przeciwko swojemu pracodawcy o odszkodowanie i zadośćuczynienie. Wkrótce potem zmarł. Po jego śmierci rodzina wniosła roszczenia odszkodowawcze za szkodę, jakiej

zmarły doznał na skutek kontaktu z azbestem w trakcie wykonywania pracy. Sądy krajowe, włącznie z Federalnym Sądem Najwyższym uznały roszczenie za przedawnione, ponieważ minął przewidziany prawem termin 10 lat od zaistnienia zdarzenia wywołującego szkodę, czyli w przedmiotowej sprawie od ostatniego kontaktu p. Moora z azbestem.

Skarżący, powołując się na art. 6 ust. 1 (prawo do sądu) oraz art. 14 (zakaz dyskryminacji) w związku z art. 6 ust. 1 EKPCz, zarzucili naruszenie prawa dostępu do sądu.

Trybunał stwierdził naruszenie art. 6 ust. 1 EKPCz, wskazując na istotny stopień skomplikowania sprawy dotyczącej kwestii początku biegu terminu przedawnienia roszczeń w przypadku powództw wnoszonych przez osoby, które cierpią na choroby spowodowane kontaktem z azbestem. Wskazał, że w przypadku gdy moment ujawnienia się choroby może przypadać na wiele dekad od momentu, gdy dana osoba miała kontakt z pyłem azbestowym, upływ 10-letniego terminu liczony od ostatniego takiego kontaktu jest nieuchronny. W konsekwencji, wszelkie roszczenia odszkodowawcze skazane byłyby na niepowodzenie i przedawnienie, zanim osoby poszkodowane mogłyby się dowiedzieć o zaistnieniu szkody.

Trybunał uznał, że z jednej strony instytucja terminu przedawnienia służy uprawnionemu celowi, jakim jest pewność prawna, ale z drugiej strony systemowe stosowanie reguły takiego terminu do osób cierpiących na choroby, które mogły zostać zdiagnozowane wiele lat od zdarzeń je powodujących, odbierał o by im szansę na dochodzenie swoich praw przed sądem.

ETPCz podkreślił, że w przypadkach, w których naukowo dowiedziono, że dana osoba nie mogła wiedzieć, że cierpi na określoną chorobę, okoliczność ta winna być uwzględniona przy obliczaniu biegu terminu przedawnienia.

Trybunał, biorąc pod uwagę wyjątkowe okoliczności rozpoznawanej sprawy, uznał, że zastosowanie przedmiotowego 10-letniego terminu przedawnienia ograniczyło dostęp skarżących do sądu, a tym samym naruszyło art. 6 ust. 1 EKPCz.

Wyrok ETPCz z 27 marca 2014 r. w sprawie Erfar-Avef przeciwko Grecji (skarga nr 31150/09)

Art. 6 EKPCz – prawo do sądu – dostęp do sądu – postępowanie cywilne – przewlekłość postępowania

W skardze do ETPCz, powołując się na art. 6 EKPCz (prawo do sądu), skarżąca spółka stwierdziła, że Sąd Apelacyjny nie wyjaśnił wystarczająco powodów swojego rozstrzygnięcia, a z kolei Sąd Kasacyjny nie uwzględnił zarzutu skarżącej ze względu na zbyt późne podniesienie tego zarzutu. Skarżąca zarzuciła także przewlekłość krajowego postępowania sądowego, które rozpoczęło się w 1999 r. a zakończyło w roku 2009 a dotyczyło kwestii roszczeń banku wobec spółki i zniesienia hipotek. W roku 2009 skarżąca ponownie złożyła skargę o sądu cywilnego o rozpatrzenie sprawy w tym samym przedmiocie.

ETPCz, powołując się na wcześniejsze orzecznictwo, podkreślił, że jego zadaniem nie jest zastępowanie sądów krajowych, ponieważ do władz krajowych, w szczególności sądów, należy rozwiązywanie problemów związanych z wykładnią prawa krajowego (zob. m.in. wyrok w sprawie *García Manibardo przeciwko Hiszpanii*, skarga nr 38695/97, pkt 36), co ma szczególne znaczenie w odniesieniu do sądowej interpretacji przepisów proceduralnych, takich jak forma i termin do wnoszenia środków odwoławczych (zob. wyrok w sprawie *Pérez de Rada Cavanilles przeciwko Hiszpanii*, pkt 43). Rola ETPCz ogranicza się do sprawdzenia zgodności z EKPCz skutków takiej interpretacji (zob. wyrok w sprawie *Platakou przeciwko Grecji*, skarga nr 38460/97, pkt 37, *Yagtzilar i inni przeciwko Grecji*, skarga nr 41727/98, pkt 25, *Stamouli i inni przeciwko Grecji*, skarga nr 1735/07, pkt 19). Przypomniał, że art. 6 EKPCz nie nakłada na strony EKPCz obowiązku utworzenia sądów apelacyjnych lub kasacyjnych. Niemniej jednak państwa są obowiązane zapewnić taki system sądownictwa, aby zrealizować podstawowe gwarancje wynikające z art. 6 Konwencji.

ETPCz wskazał, że „prawo do sądu", którego prawo dostępu do sądu jest jednym z aspektów, nie jest absolutne i podlega ograniczeniom, w szczególności w odniesieniu do warunków dopuszczalności odwołania, ponieważ wymaga ze swej natury regulacji przez państwo, które ma w tym zakresie pewien margines swobody. Jednakże środki przyjęte przez państwo nie mogą powodować zamknięcia lub istotnego ograniczenia prawa do sądu. Środki takie nie są zgodne z art. 6 ust.1 EKPCz, jeżeli nie zostaną wprowadzone w uzasadnionym celu i nie zostanie zachowany rozsądny stosunek proporcjonalności między zastosowanymi środkami a zamierzonym celem (zob. m.in. *Edificaciones marca Gallego SA przeciwko Hiszpanii*, pkt 34).

Przypomniał, że przepisy dotyczące przesłanek odwołania mają na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i poszanowania, w szczególności, zasady pewności prawa (zob. *Miragall Escolano i inni przeciwko Hiszpanii*, pkt 33). Wskazał jednak również, że stosowanie przez sądy krajowe przesłanek dotyczących wniesienia odwołania może naruszać prawo dostępu do sądu. Tak jest wówczas, gdy nadmiernie formalistyczna interpretacja przepisów dokonana przez sąd uniemożliwia wniesienie przez stronę odwołania (zob. *Beles i inni przeciwko Czechom*, skarga nr 47273/99, pkt 69, *Zvolský i Zvolska przeciwko Czechom*, skarga nr 46129/99, pkt 55, *Nikolaos Kopsidis przeciwko Grecji* skarga nr 2920/08, pkt 22).

ETPCz, biorąc pod uwagę okoliczności sprawy stwierdził, że orzeczenie Sądu Apelacyjnego było wystarczająco uzasadnione w zakresie dotyczącym niespełnienia przez spółkę określonych przesłanek a Sąd Kasacyjny prawidłowo zastosował przepisy. W konsekwencji w opinii ETPCz, biorąc pod uwagę margines swobody przyznanej państwom, dotyczący warunków dopuszczalności skargi, nie nastąpiła w stosunku do skarżącej nieproporcjonalna ingerencja w istotę jej prawo dostępu do sądu.

W odniesieniu do zarzutu przewlekłości postępowania ETPCz przypomniał, że rozsądna długość postępowania musi być oceniana w świetle okoliczności sprawy, do których w szczególności należy: stopień złożoności sprawy, zachowania strony skarżącej i właściwych organów a także konsekwencje tego postępowania dla stron (zob. m.in. wyrok *Frydlender przeciwko Francji*, skarga nr 30979/96, pkt 43).

ETPCz wskazał, że w kolejnym postępowaniu po wyroku Sądu Kasacyjnego z roku 2009, skarżąca wniosła swoją skargę dnia 29 kwietnia 2009 r., ale ze względu na błędną formę, wniosła ją ponownie dnia 11 czerwca 2009 r. Rozprawa została wyznaczona na 17 marca 2011 r., a zatem rok i dziewięć miesięcy później. W tym dniu odroczono rozprawę do 16 grudnia 2013 r. (dwa lata i osiem miesięcy później). Takie okresy nie są zgodne z przesłanką „rozsądnego terminu". ETPCz podkreślił, że nawet w takich przypadkach, w których, jak w rozpoznawanej sprawiej, długość postępowania zależy od inicjatywy stron, pojęcie „rozsądnego czasu" wymaga, aby sądy śledziły czas trwania postępowania i zwracały uwagę na czas, który może upłynąć pomiędzy dwoma „aktami" postępowania (zob. *mutatis mutandis Philippos Ioannidis przeciwko Grecji*, skarga nr 22957/06, pkt 21, *Flaris przeciwko Grecji*, skarga nr 54053/07, pkt 24). Biorąc pod uwagę wcześniejsze orzecznictwo, ETPCz zauważył, że w niniejszej sprawie długość postępowania była nadmierna i nie spełniła wymogu „rozsądnego czasu". W konsekwencji stwierdził naruszenie art. 6 ust. 1 EKPCz w zakresie dotyczącym przewlekłości postępowania.

Nowe pytania prejudycjalne sądów administracyjnych

Postanowienie NSA z dnia 6 marca 2014 r. w sprawie I FSK 516/13

1. Czy art. 2 pkt 1, art. 4 ust. 1 i 2, art. 5 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1 i 2 Szóstej Dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977r. w sprawie harmonizacji przepisów dotyczących podatków obrotowych - wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku (Dz. U. UE z 1977r. nr L 145, s. 1 ze zm.) należy interpretować w ten sposób, że czynność, dokonywana w okolicznościach takich jak w sprawie przed sądem krajowym, w której ani podatnik, ani organy podatkowe nie są w stanie ustalić tożsamości rzeczywistego dostawcy towaru, jest dostawą towarów?

2. W razie pozytywnej odpowiedzi na pytanie pierwsze, czy art. 17 ust. 2 lit. a), art. 18 ust. 1 lit. a) oraz art. 22 ust. 3 Szóstej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one przepisom krajowym, na których podstawie, w okolicznościach takich jak w sprawie przed sądem krajowym, podatek nie może być odliczony przez

podatnika z uwagi na to, że faktura została wystawiona przez podmiot, który nie był rzeczywistym dostawcą towaru i nie ma możliwości ustalenia tożsamości rzeczywistego dostawcy towaru oraz zobowiązania go do zapłaty podatku, bądź określenia osoby zobowiązanej za wystawienie faktury na podstawie art. 21 ust. 1 lit. c) Szóstej dyrektywy?